

**JONAVOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTO VIDAUS AUDITO TARNYBA****VIDAUS AUDITO ATASKAITA****KORUPCIJOS RIZIKOS VALDYMO VERTINIMAS
SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOSE ĮSTAIGOSE**

2025-05-28 Nr. 1VA – 1

Jonava

I. ĮVADINĖ DALIS

Vidaus audito atlikimo motyvai	Metiniame Centralizuoto vidaus audito tarnybos veiklos plane numatytas vidaus auditas.
Vidaus audito atlikimo terminas	Vidaus auditas pradėtas 2025-02-28 Vidaus auditas baigtas 2025-05-28
Vidaus audito apimtis	Audituojama sritis – korupcijos rizikos valdymas Jonavos rajono savivaldybės viešosiose įstaigose. Audituojamas subjektas – Jonavos rajono savivaldybės viešosios įstaigos. Audituojamas laikotarpis: 2024 metai. Vidaus audito metu buvo analizuojamas korupcijos rizikos valdymas Jonavos rajono savivaldybės viešosiose įstaigose, buvo vertinamos audituojamų subjektų vykdomos korupcijos prevencijos priemonės bei jų atitikimas teisės aktų reikalavimams.
Vidaus audito tikslas	Nustatyti, ar korupcijos rizikos valdymas savivaldybės viešosiose įstaigose vykdomas vadovaujantis teisės aktais.
Vidaus audito metodai	Korupcijos rizikos valdymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų taikymo tinkamumo ir pakankamumo vertinimas, dokumentų analizė, duomenų analizė, lyginamoji analizė, apklausa, pokalbiai. Vidaus auditas atliktas vadovaujantis Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu, Jonavos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais Centralizuoto vidaus audito tarnybos nuostatais, Vidaus audito metodika bei Vidaus auditorių profesinės etikos taisyklėmis. Ataskaitoje pateikiami tik vidaus audito metu nustatyti faktai ir laikomasi prielaidos, kad pateikti duomenys yra teisingi ir išsamūs, o dokumentų kopijos tiksliai atitinka jų originalus.

Vidaus audito vertinimo kriterijai	Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas 2002 m. gegužės 28 d. Nr. IX-904 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01); Lietuvos Respublikos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas 1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-371 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01); Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas 2017 m. lapkričio 28 d. Nr. XIII-804 (nauja redakcija - 2021 m. gruodžio 16 d. įstatymu Nr. XIV-783); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija – 2018-12-12 nutarimu Nr. 1261); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“; Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021-11-30 įsakymas Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 2-214 nauja redakcija.
Vidaus audito vykdytojai	Centralizuoto vidaus audito tarnybos vedėja Laimutė Vilkauskienė

II. DĖSTOMOJI DALIS

1. Audituojamąją sritį reglamentuojantys teisės aktai, audituojamieji subjektai ir atsakingi asmenys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas) 5 straipsnio 1 dalimi, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistema sudaro korupcijos prevencijos priemonės, antikorupcinio sąmoningumo didinimas ir personalo patikimumo užtikrinimas. Korupcijos rizikos valdymo vertinimo metu buvo analizuojamas ir vertinamas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo sistemos veikimas savivaldybės viešosiose įstaigose bei Korupcijos prevencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatytų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas. Vidaus audito metu taip pat buvo vertinamas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau - Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas) bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo¹ nuostatų laikymasis.

Vidaus audito metu buvo vertintas korupcijos rizikos valdymas trijose Jonavos rajono savivaldybės viešosiose įstaigose, tai yra:

- Viešojoje įstaigoje Jonavos pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – VšĮ Jonavos PSPC);
- Viešojoje įstaigoje Jonavos ligoninė (toliau– VšĮ Jonavos ligoninė);

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“

- Viešojoje įstaigoje Jonavos futbolas (toliau - VšĮ Jonavos futbolas).

Vidaus audito metu įstaigoms buvo pateikti klausimynai. Buvo analizuojama ir vertinama klausimynuose pateikta informacija bei informacija ir dokumentai, esantys įstaigų interneto svetainėse.

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 24 straipsnio nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektai steigia už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius arba paskiria už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis. VšĮ Jonavos ligoninė nurodė, kad šias funkcijas iki 2024-03-22 atliko teisininkė D.B. , iki 2024-12-27 - direktoriaus pavaduotojas V.K., nuo 2024-12-27 - teisininkė Ž. M.

2. Korupcijos rizikos analizė

Vidaus audito metu pateiktuose klausimynuose visos įstaigos nurodė, kad 2024 metų laikotarpyje Lietuvos Respublikos specialiuųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) korupcijos rizikos analizės jose neatliko.

3. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai ir jų įgyvendinimas

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo redakcijos 7 straipsnio 6 punktu (galiojančia redakcija nuo 2024-01-01), viešojo sektoriaus subjekto korupcijos prevencijos veiksmų planai, apimantys vieno viešojo sektoriaus subjekto veiklą, gali būti rengiami viešojo sektoriaus subjekto vadovo sprendimu. Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 7 dalies reikalavimu, Korupcijos prevencijos veiksmų plane (programoje) turi būti „*pateikiama korupcijos rizikos veiksmių analizė, nurodomos korupcijos rizikos mažinimo priemonės, jų vykdytojai ir terminai, įgyvendinimo vertinimo kriterijai*“.

VšĮ Jonavos ligoninė korupcijos prevencijos priemonių planus rengia kasmet (<https://www.jonavosligonine.lt/korupcijos-prevencija/>). Pagal Korupcijos prevencijos įstatymo redakcijos 7 straipsnio 6 punkto nuostatas, įstaigos vadovas nusprendžia ar reikia įstaigai korupcijos prevencijos veiksmų plano.

4. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas

Korupcijos prevencijos įstatymo 5 straipsnyje nurodyta, kad viena iš korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemos dalių yra korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. Šio įstatymo 10 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad „...*Viešojo sektoriaus subjektas, valdydamas korupcijos riziką, savo nuožiūra gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas gali būti atliekamas viešojo sektoriaus subjekto iniciatyva arba savarankiškos įstaigos ar kito viešojo sektoriaus subjekto, kuriam viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) kurios valdymo sričiai jis yra priskirtas, siūlymu...*“

Audito metu nustatyta, kas VšĮ Jonavos ligoninė 2022 m. atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūras viešųjų pirkimų srityje, kurių metu nustatė, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje minimali. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės ir įstaigos vadovo priimti sprendimai dėl korupcijos rizikos ir jos veiksmių pašalinimo ir mažinimo paskelbta interneto tinklalapyje <https://www.jonavosligonine.lt/korupcijos-prevencija/>. VšĮ Jonavos ligoninė buvo atliekama korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo rezultatų stebėseną, tai atsispindi

kasmetiniuose planuose ir ataskaitose apie korupcijos prevencijos veiksmų plano vykdymą (<https://www.jonavosligonine.lt/korupcijos-prevencija/>).

5. Antikorupcinių elgesio standartų diegimas

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo (galiojančia redakcija nuo 2024-01-01) 13 straipsnio 1 dalimi, „įstaiga privalo turėti antikorupcinio elgesio kodeksą ar taisykles, kuriuose, atsižvelgiant į jos veiklos specifiką, išsamiai nustatomi pagrindiniai darbuotojų skaidrios veiklos ir antikorupcinio elgesio standartai, kuriais siekiama užtikrinti sąžiningumą, atsakingumą, korupcijos netoleravimą, taip pat aprašomi pavyzdiniai galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejai ir darbuotojų veiksmai su jais susidūrus“.

VšĮ Jonavos ligoninė pateiktame klausimyne nurodė, kad įstaigoje „... vadovaujamosi Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, elgesio taisyklėmis, VšĮ Jonavos ligoninės elgesio kodeksu. <https://www.jonavosligonine.lt/korupcijos-prevencija/>, ir tai leistina, vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi.

6. Informacijos apie asmenis, siekiančius eiti pareigas, pateikimo tvarkos laikymasis

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 17 straipsnio 5 dalies nuostatomis „Į pareigas skiriantis ar teikiantis subjektas patvirtina sąrašą pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją, ir paskelbia jį savo interneto svetainėje. Į šį sąrašą įtraukiamos visos bent vieną iš šio straipsnio 4 dalyje nurodytų požymių atitinkančios pareigybės, taip pat į pareigas skiriančio ar teikiančio subjekto sprendimu – kitos viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų pareigybės“.

VšĮ Jonavos ligoninė sąrašas pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją patvirtintas 2022-03-01 direktoriaus įsakymu Nr. V-14 (<https://www.jonavosligonine.lt/korupcijos-prevencija/>)

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 17 straipsnio 6 dalimi, prašymas STT pateikti informaciją dėl asmenų, skiriamų į įstaigos vadovo įsakymu patvirtintame sąraše įtrauktas pareigas, teikiamas visais atvejais. Vadovaujantis minimo įstatymo 17 straipsnio 7 dalimi, „Prašymą Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis <...> asmuo“, o vadovaujantis 17 straipsnio 10 dalimi, „Šio straipsnio 7 dalyje nurodyti rašytiniai prašymai Specialiųjų tyrimų tarnybai turi būti pateikiami prieš asmenį skiriant į pareigas. Į pareigas asmuo gali būti paskirtas tik gavus informaciją iš Specialiųjų tyrimų tarnybos“.

Vidaus audito metu buvo vertinama, ar įstaigų vadovai laikėsi aukščiau paminėtų reikalavimų. Nustatyta, kad VšĮ Jonavos ligoninė vadovas, prieš paskiriant asmenis į įsakymuose nurodytas pareigas kreipėsi į STT dėl informacijos gavimo.

7. Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau - Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas) 3 straipsnio 2 dalimi, „Deklaruojantys asmenys privalo šio įstatymo nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus“, vadovaujantis 5 straipsnio 2

dalimi, „Deklaracijos pateikiamos nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, po deklaruojančio asmens išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos“, vadovaujantis 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, įstaigų vadovai arba jų įgalioti asmenys kontroliuoja ir prižiūri, kaip deklaruojantys asmenys laikosi šio įstatymo reikalavimų.

Vidaus audito metu buvo išanalizuota įstaigų pateikta informacija bei dokumentai, duomenys privačių interesų registre², taip pat informacija įstaigų interneto svetainėse.

Vidaus audito metu analizuojant įstaigų informaciją bei duomenis privačių interesų registre nustatyta, kad VšĮ PSPC ir VšĮ Jonavos ligoninė vadovai darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolės ir stebėsenos vykdymą pavedę atsakingiems darbuotojams. Įstaigų vadovų įsakymais patvirtinti pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašai pavišinti interneto svetainėse, o darbuotojai tinkamai deklaravę einamas pareigas (vadovai, jų pavaduotojai, padalinių vadovai, gydytojai, asmenys paskirti vykdyti viešuosius pirkimus, pirkimų iniciatoriai ir pirkimų komisijų nariai).

Audito metu nustatyta, kad Jonavos VšĮ PSPC ir VšĮ Jonavos ligoninė vadovaujasi Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatomis.

8. Dėl informacijos viešinimo interneto svetainėse atitikimo teisės aktų reikalavimams

Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo³ (toliau – Bendrieji reikalavimai įstaigų interneto svetainėms) 13 punkto nuostatomis, įstaigų interneto svetainėse privalo būti skyriai „Korupcijos prevencija“ ir „Pranešėjų apsauga“, kuriuose turi būti skelbiama minimo teisės akto 20¹ ir 21 punktuose numatyta informacija.

Skyriaus „Korupcijos prevencija“ atitikimas teisės aktų reikalavimams

Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų įstaigų interneto svetainėms 21 punktu, skyriuje „Korupcijos prevencija“ privalo būti skelbiama (arba pateikiamos nuorodos į informacijos paskelbimo šaltinius) informacija apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių, kurias įstaiga privalo vykdyti, įgyvendinimą (apie įstaigos vadovo patvirtintą korupcijos prevencijos veiksmų planą ir jo įgyvendinimo rezultatus); išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir numatytus bei atliktus veiksmus dėl nustatytų korupcijos rizikos veiksnių pašalinimo ar mažinimo ir pasiektus rezultatus; korupcijos rizikos analizėje nurodytų pasiūlymų įgyvendinimą, atliktus veiksmus ir pasiektus rezultatus; pareigybes, į kurias pretenduojant turi būti surinkta informacija apie asmenį, vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo III skyriaus nuostatomis; korupcijos rizikos valdymo tobulinimo veiksmus; kur ir kaip pranešti apie korupciją; subjektą, atsakingą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje.

Vidaus audito metu išanalizavus informaciją audituojamų įstaigų interneto svetainėse nustatyta, kad visose yra skyrius „Korupcijos prevencija“. VšĮ PSPC ir VšĮ Jonavos ligoninė interneto svetainės atitinka visus aukščiau nurodytame punkte išvardintus reikalavimus.

² <https://pinreg.vtek.lt/app/deklaraciju-paieska>

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-18 nutarimas Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija – LRV 2018-12-12 nutarimu Nr. 1261)

Skyriaus Pranešėjų apsauga“ atitikimas teisės aktų reikalavimams

Skyriuje „Pranešėjų apsauga“ turi būti skelbiama, kaip įstaigai turėtų būti teikiama informacija apie pažeidimus, nurodoma, kokie asmenys gali teikti informaciją apie pažeidimus, kokia forma gali būti teikiama informacija apie pažeidimus. Turi būti pateikiama nuoroda į Pranešimo apie pažeidimą formą, nustatytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašo⁴ priede, ir informuojama, kad, teikiant informaciją apie pažeidimus laisva forma, privaloma nurodyti, kad ši informacija teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu (toliau – Pranešėjų apsaugos įstatymas). Turi būti nurodoma, kokiais būdais gali būti teikiama informacija apie pažeidimus (nurodomi įstaigos sukurtame vidiniame informacijos apie pažeidimus teikimo kanale numatyti būdai arba kiti būdai, jei, laikantis Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašo nuostatų, šis kanalas įstaigoje nėra sukurtas), turi būti nurodomos asmenų, teikiančių informaciją apie pažeidimus, teisės ir garantijos, pateikiamos nuorodos į aktualią Pranešėjų apsaugos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų redakciją.

Išanalizavus informaciją savivaldybės biudžetinių įstaigų interneto svetainėse nustatyta, kad VŠĮ PSPC ir VŠĮ Jonavos ligoninė interneto svetainėse yra skyriai „Pranešėjų apsauga“, kurioje pateikiama visa privaloma informacija.

9. Išvados ir rekomendacijos

Išvados	<p>Vidaus audito metu išanalizavus ir įvertinus Jonavos rajono savivaldybės viešosiose įstaigose audituojamu laikotarpiu vykdytas procedūras ir patvirtintus vidaus norminius dokumentus, susijusius su korupcijos rizikos valdymu, nustatyta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2024 metų laikotarpyje Lietuvos Respublikos STT korupcijos rizikos analizės Jonavos rajono viešosiose įstaigose neatliko; - VŠĮ Jonavos ligoninė yra paskirti asmenys, atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą; - VŠĮ Jonavos ligoninė 2022 m. atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūras viešųjų pirkimų srityje, kurių metu nustatė, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje minimali. - VŠĮ Jonavos ligoninė vadovaujasi patvirtintomis įstaigos darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veikla, elgesio taisyklėmis. - Vidaus audito metu buvo nustatyta, kad VŠĮ Jonavos ligoninė vadovas, prieš paskiriant asmenis į įsakymuose nurodytas pareigas kreipėsi į STT dėl informacijos gavimo; - VŠĮ Jonavos ligoninė vadovas įsakymais patvirtino pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašai pavišinti interneto svetainėse, o darbuotojai tinkamai deklaravę einamas pareigas;
----------------	---

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-11-14 nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“

	<p>- Vidaus audito metu išanalizavus informaciją VŠĮ Jonavos ligoninė interneto svetainėje nustatyta, kad VŠĮ Jonavos ligoninė yra skyrius „Korupcijos prevencija“, kuris pilnai atitinka teisės aktų reikalavimus.</p>
<p>Išvada apie vidaus kontrolės veikimą ir jos įvertinimą</p>	<p>Audituojamųjų subjektų veiklos vidaus kontrolės veikimas vertintas pagal penkis vidaus kontrolės sistemos elementus: kontrolės aplinką, rizikos vertinimą, kontrolės veiklą, informavimą ir komunikaciją bei stebėseną. Atliekant vidaus kontrolės vertinimą, vidaus audito metu tikrintas vidaus norminių dokumentų pakankamumas, funkcijų ir atsakomybių priskyrimas, procedūrų, susijusių su korupcijos rizikos valdymu audituojamuose subjektuose, vykdymas bei kontrolės priemonių pakankamumas.</p> <p>Vidaus audito metu nustatyta, kad vidaus kontrolės sistema korupcijos rizikos valdyme VŠĮ Jonavos ligoninė vertinama labai gerai.</p>
<p>Rekomendacijos</p>	<p>Neteikiamos</p>

Centralizuoto vidaus audito tarnybos vedėja

Laimutė Vilkauskienė